

Activiteitenplan

Behorende bij ontheffingsaanvraag volgens artikel 75C Flora- en faunawet

Project verbreden bestaande watergang achter de percelen Dorpstraat 131-137A in Zwaag

Soorten Bittervoorn (*Rhodeus amarus*)

Datum 8 augustus 2014

Inleiding

De gemeente Hoorn is bereid medewerking te verlenen aan het uitbreiden van het parkeerterrein van Transportbedrijf Moeijes B.V. dat is gelegen aan de Factorij 19 te Zwaag. Om dit uitbreidingsplan mogelijk te maken dient er water te worden gecompenseerd. Het transportbedrijf wil dit realiseren door de bestaande watergang achter de percelen Dorpstraat 131-137A in Zwaag te verbreden. Ter voorbereiding op deze werkzaamheden is door Altenburg & Wymenga in 2014 een ecologische beoordeling uitgevoerd, inclusief een aanvullend visonderzoek (Stoker 2014). Uit dat onderzoek bleek dat de zwaar beschermde Bittervoorn aanwezig is in de te verbreden watergang. Door de beoogde werkzaamheden wordt de vaste rust- en verblijfplaats van Bittervoorn (tijdelijk) verstoord. Om deze reden wordt voor dit project ontheffing aangevraagd voor het verstoren van het leefgebied van deze soort.

A. Plangebied

Dit activiteitenplan heeft betrekking op het plangebied in Zwaag (Noord-Holland) dat in de figuren 1 en 2 is weergegeven. De watergang is circa 4 meter breed. De oevers bestaan uit riet en grazige vegetatie.

B. Activiteiten en werkzaamheden

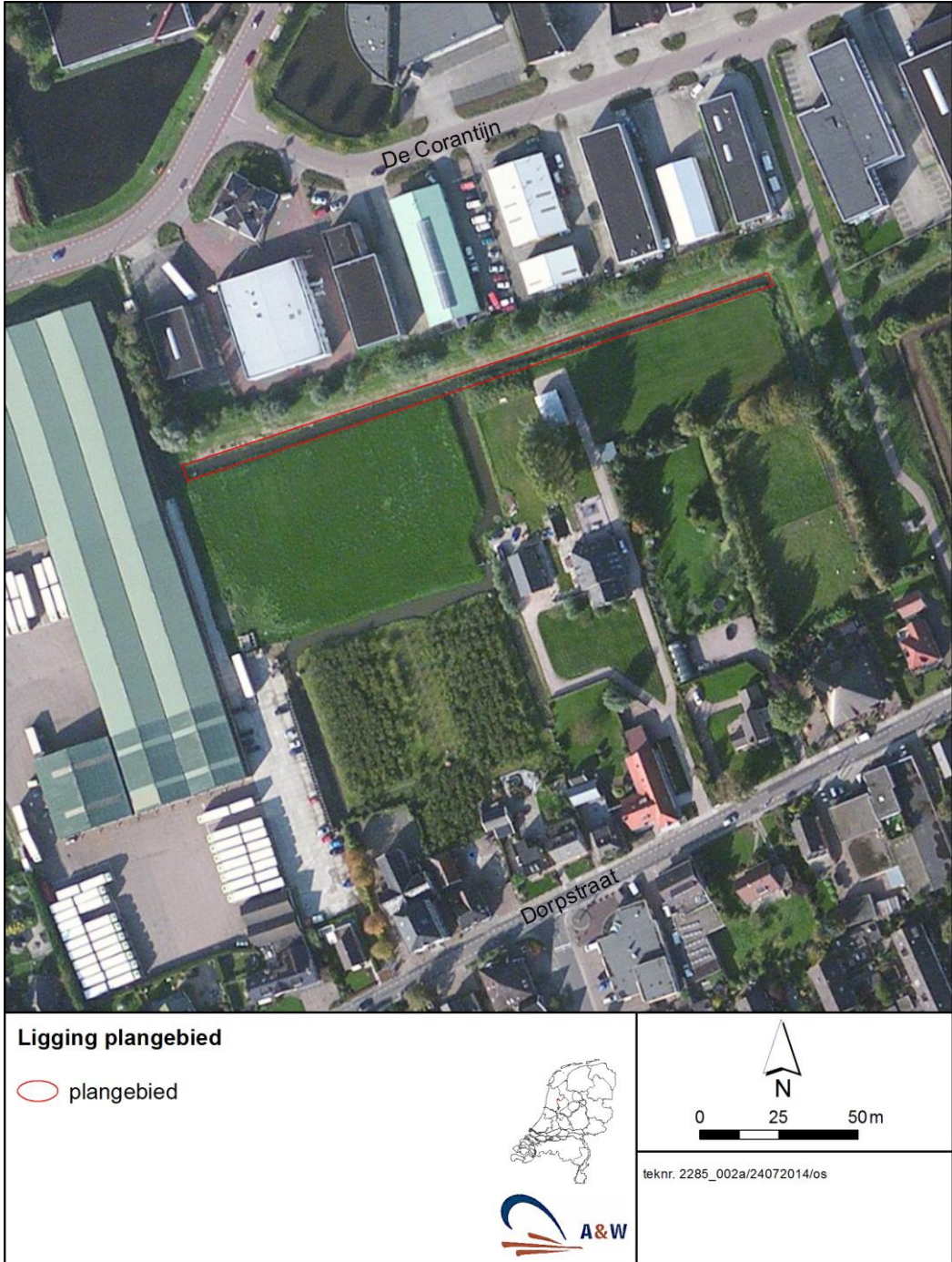
De activiteiten en werkzaamheden in het bovengeschreven plangebied bestaan uit het verbreden van de betreffende watergang.

C. Topografische kaart

De ligging van het plangebied is weergegeven in de figuren 1 en 2. Volgens de Amersfoortse coördinaten ligt het plangebied in het kilometerhok X: 134 Y: 520.

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

Figuur 2. Het plangebied in detail.

D. Uitvoering van activiteiten

De werkzaamheden worden uitgevoerd met regulier materieel voor deze werkzaamheden.

E. Doel en belang van de activiteiten

De gemeente Hoorn is van plan het uitbreidingsplan van Transportbedrijf Moeijes B.V. dat uitgaat van het herinrichten en vergroten van het bestaande parkeerterrein op te nemen in het nog in procedure zijnde bestemmingsplan Bedrijventerrein Westfrisia. Aanleiding hiervan is dat het transportbedrijf dat al enige decenia is gevestigd aan de Factorij 19 te Zwaag de afgelopen jaren sterk gegroeid. Dit heeft geleid tot ruimtegebrek. Het bedrijf is nu genoodzaakt een deel van zijn wagenpark te parkeren langs de openbare weg van het bedrijventerrein. Vanwege de verkeersveiligheid is dit voor de gemeente en het transportbedrijf een ongewenste situatie. Voor het transportbedrijf zelf heeft het parkeren langs de openbare weg als nadeel dat er veel wordt ingebroken in de vrachtwagens.

Door het uitbreiden van het terrein wordt het mogelijk het parkeerterrein naar het noorden op te schuiven. Dit zal de akoestische en stedenbouwkundige situatie van de woning Dorpsstraat 127 sterk verbeteren. Tot slot biedt het uitbreidingsplan voor het transportbedrijf de mogelijkheid op de huidige locatie te kunnen voortbestaan.

Omdat er door het vergroten van het parkeerterrein een toename plaatsvindt van het verharde oppervlak, dient er op grond van de Waterwet voldoende oppervlaktewater te worden gecompenseerd in de nabije omgeving. Dit zal gerealiseerd worden door de bestaande watergang ten noorden van de percelen Dorpsstraat 131-137A te Zwaag te verbreden over een lengte van 200m. Nu is het transportbedrijf, vanwege ruimtegebrek, genoodzaakt zijn wagenpark deels te parkeren langs de openbare weg waardoor er een verkeersonveilige situatie ontstaat. Om dwingende reden van het openbaar belang biedt het uitbreidingsplan een oplossing voor deze ongewenste situatie.

Het uitbreidingsplan maakt het mogelijk dat het parkeerterrein naar het noorden kan worden opgeschoven waardoor de akoestische en de stedenbouwkundige situatie van de woning Dorpsstraat 127 sterk verbeterd. Dit zijn voor deze woning qua woonmilieu en woonomgeving wezenlijk gunstige effecten.

Het uitbreiden op de huidige locatie van het parkeerterrein maakt het voor het transportbedrijf financieel mogelijk te blijven voortbestaan. Zowel voor het bedrijf als de gemeente is hier sprake van een economisch belang. Het verbreden van de watergang zelf kan worden aangemerkt als werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

F. Planning en onderbouwing van activiteiten

De plannen bestaan uit het verbreden van de bestaande watergang. De werkzaamheden zullen plaatsvinden zodra de ontheffing is verleend.

De uitvoering van de werkzaamheden vindt plaats volgens de voorwaarden die aan deze ontheffing zullen worden gekoppeld. Ten aanzien van de planning van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de voorwaarden in de ontheffing waarin de kwetsbare perioden van Bittervoorn wordt genoemd, namelijk de voortplantingsperiode en de winterrustperiode. De perioden daarvoor staan in de Soortenstandaard van de betreffende soort (Soortenstandaard Bittervoorn, Dienst Regelingen 2011).

G. Deskundigen voor ecologisch advies

Het ecologisch inventarisatieonderzoek, de ecologische beoordeling en deze ontheffingsaanvraag zijn uitgevoerd door Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden (A&W). Dit bureau is een onafhankelijk onderzoeks- en adviesbureau op het gebied van ecologie en verwante thema's als water, natuurbeheer en ruimtelijke inrichting. A&W is gecertificeerd en aangesloten bij het landelijke Netwerk Groene Bureaus (NGB). De toegepaste onderzoeksmethoden zijn in overeenstemming met de kwaliteitseisen die door deze brancheorganisatie zijn vastgesteld.

Het veldonderzoek (visonderzoek) is uitgevoerd volgens de gangbare methoden voor inventarisatieonderzoek, zoals dat is afgesproken binnen het Netwerk van Groene Bureaus. De resultaten van onderzoek naar de verspreiding is opgenomen in paragraaf N.

Zowel het veldonderzoek (zie paragraaf N), de Ecologische beoordeling (zie bijlage 1) en de ontheffingsaanvraag zijn opgesteld door mevr. ir. O. Stoker van Altenburg & Wymenga.

H. Korte termijneffecten

De te verbreden watergang functioneert waarschijnlijk als voortplantingsplaats voor Bittervoorn (zie N). De beoogde werkzaamheden hebben een negatief effect op de deze voortplantingsplaats. Omdat de werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het voortplantingsseizoen van Bittervoorn is er geen direct effect op de voortplanting. Door de graafwerkzaamheden kunnen mogelijk zoetwatermosselen verloren gaan wat een negatief effect kan hebben op het voortplantingssucces van Bittervoorn. Dit effect wordt beperkt door zoveel mogelijk aan de oeverkant te graven en daarmee het middendeel van de watergang intact te houden. De opgegraven zoetwatermosselen worden, indien aangetroffen, teruggeplaatst in nabijgelegen water met een identiek biotoop (zie P).

Er wordt naast het voortplantingsseizoen ook buiten de winterrustperiode gewerkt. Het is niet op voorhand uit te sluiten dat er tijdens de winterrust Bittervoorns aanwezig zijn in de te verbreden watergang. Daarom wordt rekening gehouden met de watertemperatuur (boven 0 graden Celsius). De watergang wordt vooraf aan de graafwerkzaamheden afgesloten door het plaatsen van dammen. Vervolgens wordt het afgesloten deel leeggevist. Alle vissen en amfibieën worden uitgezet in naburige watergangen met een overeenkomstig biotoop.

Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd, dat de korte termijneffecten op Bittervoorn zodanig beperkt zijn, dat de gunstige staat van instandhouding van Bittervoorn niet wordt beïnvloed.

I. Langetermijneffecten

De werkzaamheden voor het verbreden van de watergang veroorzaken een tijdelijke verstoring van het leefgebied. Ook kan door de graafwerkzaamheden delen van het biotoop tijdelijk ongeschikt worden. Omdat de werkzaamheden voornamelijk plaatsvinden aan de oevers, blijft een groot deel van het systeem intact. Na uitvoering van de werkzaamheden is de watergang daarom op korte termijn weer geschikt als leefgebied voor deze soort. Binnen het watersysteem waar de betreffende watergang deel van uitmaakt, is bovendien voldoende alternatief leefgebied beschikbaar. Deze watergangen staan in verbinding met de te verbreden watergang en aan deze watergangen worden geen werkzaamheden uitgevoerd.

Om bovenstaande redenen mag worden geconcludeerd, dat er geen negatieve langetermijneffecten zijn en de gunstige staat van instandhouding van Bittervoorn door de beoogde werkzaamheden niet in gevaar komt.

J. Verantwoording effectenstudie

Het plangebied is in 2014 onderzocht op de aanwezigheid en de mogelijke verstoring van beschermde natuurwaarden en het plan is getoetst aan Flora- en faunawet (Stoker 2014). Tevens is als onderdeel van deze quickscan een aanvullend visonderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde vissoorten in de te verbreden watergang.

De resultaten van voornoemde ecologische beoordeling (quickscan) is vastgelegd in het rapport van Stoker (2014) en als bijlage 1 bij dit activiteitenplan meegestuurd. De conclusies die in de rapport worden genoemd over hoe de beoogde baggerwerkzaamheden zich verhouden tot de Flora- en faunawet, laten zich als volgt samenvatten:

- Licht beschermde amfibieën- en zoogdiersoorten – Door de werkzaamheden wordt een deel van het leefgebied van enkele licht beschermde amfibieën- en zoogdieren (tijdelijk) verstoord. Voor licht beschermde soorten geldt een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Om deze reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met deze wetgeving.
- Vissen - Door de beoogde werkzaamheden wordt het leefgebied van de zwaar beschermde Bittervoorn tijdelijk aangetast. Hierdoor wordt artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden en is een ontheffing volgens artikel 75 C van deze wet noodzakelijk. Voor Kleine modderkruiper geldt dat de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd volgens een door het ministerie van EZ goedgekeurde en relevante gedragscode.
- Vogels - De werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet, mits verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt voorkomen.
- Overige soorten – De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van soorten die niet in deze conclusies zijn opgenomen.

K. Andere wet- en regelgeving

Naast de Flora- en faunawet kan het plangebied onder de bescherming vallen van overige wet- en regelgeving betreffende natuur. Hieronder wordt een overzicht gegeven.

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet binnen een gebied dat beschermd is volgens de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Markermeer & IJmeer' dat op een afstand van 3 km ten zuiden van het plangebied ligt. Overige Natura 2000-gebieden liggen op een afstand van 10 km of meer van het plangebied en zijn daarom niet van belang voor onderhavige beoordeling.

Gezien de afstand tot het plangebied, het gebruik van het tussenliggende gebied en de aard en omvang van de beoogde plannen, is het uitgesloten dat negatieve effecten optreden op de door de Natuurbeschermingswet beschermde gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan.

Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). Gebieden die behoren tot de PEHS liggen op een afstand vanaf 3 km tot het plangebied. Gezien de grote afstand en beperkte aard van de ingreep, ligt de PEHS buiten de invloedssfeer van de plannen. Daarom stuiten de plannen niet op een bezwaar vanuit de regelgeving omtrent de PEHS.

Overige vormen van gebiedsbescherming

Naast de Natuurbeschermingswet en Ecologische Hoofdstructuur kunnen gebieden ook beschermd zijn volgens andere regelgeving, zoals het streekplan of verordeningen. Het plangebied is niet beschermd door deze overige vormen van gebiedsbescherming ten aanzien van natuurwaarden en om deze reden is de regelgeving hieromtrent niet relevant voor onderhavige beoordeling.

L. Huidige situatie

Zie A

M. Positie t.o.v. beschermde gebieden

Zie K.

N. Verspreiding van Bittervoorn op en nabij de uitvoeringslocatie

In het kader van de ecologische beoordeling van de herinrichting van de percelen achter Dorpstraat 131-137A in Zwaag, is op 11 juni 2014 aanvullend visonderzoek uitgevoerd in de te verbreden watergang. Tijdens dit onderzoek zijn 6 exemplaren van Bittervoorn aangetroffen (Stoker 2014). Het is aannemelijk dat de Bittervoorn ook voorkomt in de watergangen waarmee de te verbreden watergang in verbinding staat, aangezien de omstandigheden in deze watergangen gelijk zijn als in de te vergraven watergang.

Uit de verspreidingsatlas van Noord- Holland blijkt dat de Bittervoorn wijdverspreid voorkomt in heel Noord- Holland, en rondom Hoorn (www.noord-holland.vissenatlas.nl).

O. Verantwoording verspreidinggegevens

Zie G, J en N.

P. Maatregelen om schade aan de soorten te voorkomen of te beperken

Bittervoorn

De aanwezigheid van Bittervoorn in de te verbreden watergang leidt bij het uitvoeren van de werkzaamheden tot de noodzaak van deze ontheffingsaanvraag met de daaraan gekoppelde mitigerende (paragraaf P) en compenserende maatregelen (paragraaf Q). De mitigerende maatregelen ten aanzien van Bittervoorn zijn de volgende:

- Uitvoer van de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode (voortplanting) van Bittervoorn. De kwetsbare periode loopt van april tot en met augustus. De werkzaamheden worden dus uitgevoerd in de periode september - maart.
- De uitvoering vindt plaats buiten periodes met vorst en/of ijs in het water, de watertemperatuur is hoger dan 0 graden Celsius.
- De watergang wordt vooraf aan de werkzaamheden afgesloten door het plaatsen van damwanden en wordt leeggevist middels elektrische visapparatuur.
- Gevangen Bittervoorns (en overige vissen en amfibieën) worden uitgezet in nabijgelegen water met identiek biotoop.
- Zoetwatermosselen worden, indien aangetroffen, uitgezet nabijgelegen water met identiek biotoop.
- De werkzaamheden worden opgenomen in het ecologisch werkprotocol en staan onder ecologische begeleiding van een deskundige op het gebied van Bittervoorn.

Q. Maatregelen om onvermijdelijke schade aan de soort te herstellen

Omdat de effecten op het voortplantingsgebied van Bittervoorn tijdelijk is en er na de uitvoering van de werkzaamheden op termijn weer voortplanting kan plaatsvinden in het betreffende deel van de watergang, worden er geen compenserende maatregelen ten aanzien van Bittervoorn uitgevoerd.

R. Tijdstip en locatie mitigerende en compenserende maatregelen

Zie P+Q

S. Beschrijving alternatieven en de reden waarom die alternatieven niet worden gebruikt

De te verbreden watergang is locatiespecifiek. Het is de enige watergang in de directe omgeving van de reeds gedempte watergangen. Door het verbreden van de bestaande watergang kan het verlies aan de waterberging worden gecompenseerd. De werkzaamheden uitvoeren op een andere locatie is geen optie. Uitvoering van de werkzaamheden in een andere periode leidt niet tot minder effecten op Bittervoorn. Om deze redenen zijn alternatieven niet aan de orde.

T. Beschrijving zorgvuldig handelen

Om bij het project van de beoogde werkzaamheden zorgvuldig te handelen, zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- In eerste instantie is in 2014 een ecologische beoordeling (quickscan) uitgevoerd en is aanvullend visonderzoek uitgevoerd (Stoker 2014, zie ook J).

- Op basis van de uitkomsten van het bovengenoemde onderzoek is de aanwezigheid van de Bittervoorn aangetoond en wordt ontheffing aangevraagd.
- De negatieve effecten ten aanzien van de vaste rust- en verblijfplaats van Bittervoorn worden gemitigeerd door de maatregelen genoemd bij P.
- Zoals vermeld onder P worden de te nemen maatregelen opgenomen in een ecologisch werkprotocol en wordt de uitvoering begeleid door een ter zake kundige op het gebied van Bittervoorn.

U. Omschrijving dwingende reden van groot openbaar belang

Is hier niet van toepassing. Voor het belang van de ingreep wordt verwezen naar punt E.

Literatuur

Dienst Regelingen 2011a. Soortenstandaard Bittervoorn, *Rhodeus amarus*. Dienst Regelingen Ministerie van Economische Zaken.

Stoker, O. 2014. Ecologische beoordeling van herinrichting percelen achter Dorpstraat 131-137A in Zwaag. A&W-notitie 2259. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Websites

www.noord-holland.vissenatlas.nl